

Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΣΑΒΒΑ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ
ΦΩΤΕΙΝΗ ΣΚΑΝΔΑΜΗ



- ✘ Ο **κινηματογράφος** ή αλλιώς **σινεμά** αποτελεί σήμερα την αποκαλούμενη και **έβδομη τέχνη**, δίπλα στη γλυπτική, τη ζωγραφική, το χορό, την αρχιτεκτονική, τη μουσική και τη λογοτεχνία.
- ✘ Αρχικά εμφανίστηκε περισσότερο ως μια νέα τεχνική καταγραφής της κίνησης και οπτικοποίησής της, όπως δηλώνει και ο ίδιος ο όρος (κινηματογράφος = κίνηση + γραφή).



ΈΓΧΡΩΜΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

- ✘ Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του **1920**, ο κινηματογράφος παρέμενε χωρίς ήχο (βουβός κινηματογράφος) και συχνά οι προβολές ταινιών συνοδεύονταν από ζωντανή μουσική.
- ✘ Η ιστορία του ηχογραφημένου κινηματογραφικού ήχου ξεκίνησε το **1926**, όταν η **Warner Brothers** παρουσίασε μία συσκευή (Vitaphone), η οποία έδινε τη δυνατότητα αναπαραγωγής μουσικής, μέσω ενός δίσκου που συγχρονιζόταν με την μηχανή προβολής της ταινίας.
- ✘ Βασισμένη σε αυτή τη νέα τεχνολογία, στα τέλη του **1927**, κυκλοφόρησε η ταινία *A Warner Warner*, η οποία αν και κατά το μεγαλύτερο μέρος της ήταν βουβή, υπήρξε η πρώτη που περιείχε διαλόγους.

- ✘ Περίπου την ίδια περίοδο με την προσαρμογή του ήχου, ξεκίνησαν συστηματικές προσπάθειες για την προσθήκη χρώματος.
- ✘ Έγχρωμες ταινίες είχαν ήδη εμφανιστεί από τις αρχές του 20ου αιώνα, μέσω του χρωματισμού των κινηματογραφικών Καρρά με το χέρι, μέθοδος που εγκαταλείφθηκε σταδιακά, σε συνδυασμό και με την αύξηση της διάρκειας των ταινιών.
- ✘ Ανάμεσα στις πρώτες συνθετικές μεθόδους προσθήκης χρώματος, υπήρξε η Technicolor, η οποία τελειοποιήθηκε

- ✘ **το 1941** (Monopack Technicolor), αν και παρέμενε ακριβή λόγω των περίπλοκων σταδίων διαχωρισμού και εμφάνισης των χρωμάτων. Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, εμφανίστηκε επιπλέον το έγχρωμο αρνητικό φιλμ της εταιρίας Eastman Kodak, το οποίο δεν απαιτούσε διαδικασία διαχωρισμού των χρωμάτων.
- ✘ Αν και μέχρι τη δεκαετία του **1950**, η παραγωγή έγχρωμων ταινιών μειοψηφούσε, κατά τη δεκαετία του **1960** και χάρη στην ανάπτυξη της σχετικής τεχνολογίας, ο έγχρωμος κινηματογράφος επικράτησε



SCD

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

Κατασκευαστής

ΔΙΕΥΤΗΣ ΕΛΛΑΔΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΑΜΠΕΤΑΣ ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ
ΓΡΗΓ. ΜΟΡΕΠΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΕΡΣΕ
ΚΑΤΗ ΧΟΥΡΑΤΑ

ΑΝΔΡΑΣ ΠΑΛΑΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΑΣ ΟΙΚΟΥΣ
ΠΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Κ.Α.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ

- ✘ Ο [Γιώργος Τζαβέλλας](#), ένας πρωτοπόρος σκηνοθέτης, γύρισε την [Κάλπικη Λίρα](#), ταινία αποτελούμενη από τέσσερα σκετς.
- ✘ Το σπονδυλωτό αυτό κινηματογραφικό είδος είναι κάτι καινούριο και όχι πολύ αρεστό στο ελληνικό κοινό. Και όμως η Κάλπικη Λίρα όπου παίχτηκε σημείωσε καταπληκτική επιτυχία. Είναι η ιστορία μιας κάλπικης λίρας, που την κατασκεύασε ένας αγαθός, στο βάθος, ανθρωπάκος, που συνέρχεται γρήγορα από το πάθος της απληστίας και του παράνομου κέρδους και απαλλάσσεται από τις πονηρές του επιθυμίες για το κάλπικο κατασκευασμά του. Η κάλπικη λίρα συνεχίζει ωστόσο τη σταδιοδρομία της και περνά από χέρι σε χέρι, διαγράφοντας και υπογραμμίζοντας καταστάσεις και ανθρώπινους χαρακτήρες, αρχίζοντας από τη σάτιρα για να καταλήξει στο δράμα.

-
- ✘ Μέσα απ' αυτή την πορεία προβάλλει το κεντρικό νόημα του έργου, που συνοψίζεται στο ότι η ζωή μας είναι ψεύτικη, επιφανειακή, αλλά στην ψυχή του ανθρώπου υπάρχει κάτι το αληθινό και γι' αυτό μεγαλειώδες.
 - ✘ Ο Γιώργος Τζαβέλλας χειρίζεται το θέμα του με πολλή ευαισθησία και αναμφισβήτητο ταλέντο. Η ταινία του είναι απαλλαγμένη από κάθε υπερβολή και έχει μια γοητευτική και συναρπαστική λιτότητα. Η επιτυχία του έγκειται στο ότι δε μιμήθηκε κανέναν. Η [Κάλπικη Λίρα](#) είναι μια ταινία με γνήσιο ελληνικό χαρακτήρα.
 - ✘ Πρωταγωνιστές της είναι ο [Βασίλης Λογοθετίδης](#), [Έλσα Λιβυκού](#), [Μίμης Φωτόπουλος](#), [Ορέστης Μακρής](#), [Δημήτρης Χορν](#) και [Έλλη Λαμπέτη](#), που συντέλεσαν πολύ στην θριαμβευτική πορεία του έργου, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.
 - ✘

A HISTORY OF

GREEK CINEMA

VRASIDAS KARALIS



Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

- ✘ Ο ελληνικός κινηματογράφος ξεκίνησε στις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα, με μικρό αριθμό ταινιών μέχρι το 1940 (35 κατά προσέγγιση). Η άνθησή του άρχισε μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο, με 4-7 ταινίες το χρόνο μέχρι το 1950 και σταδιακά η παραγωγή αυξήθηκε μέχρι τις 60 ταινίες το 1960.
- ✘ Η χρυσή εποχή του ελληνικού κινηματογράφου ήταν από το 1960 μέχρι το 1973 φτάνοντας μέχρι τις 97 ταινίες το χρόνο (με μέσο όρο 80 ταινίες το χρόνο). Από το 1974 μέχρι σήμερα η παραγωγή κυμαίνεται σε πολύ μικρότερα επίπεδα από 10 ταινίες μέχρι 40 ταινίες το χρόνο.

- ✘ Αν ο ελληνικός κινηματογράφος δεν έχει γενικά ηθοποιούς ειδικευμένους στο φακό, αυτό δεν σημαίνει ότι το καλλιτεχνικό υλικό που υπάρχει δεν είναι αξιόλογο.
- ✘ Αντίθετα, είναι βέβαιο πως οι Έλληνες ηθοποιοί διαθέτουν αναμφισβήτητο ταλέντο και ότι ένας καλός σκηνοθέτης έχει τη δυνατότητα να εκλέξει θαυμάσιο υλικό που θα συμβάλει στην επιτυχία της ταινίας. Η ειδίκευση άλλωστε - όταν υπάρχει το ταλέντο - είναι κάτι που αποκτάται με την πείρα και την κατάλληλη καθοδήγηση. Στον κινηματογράφο βέβαια προστίθεται και η ανάγκη της φωτογένειας και της κατάλληλης φωνής.
- ✘ Εδώ πρέπει να αναφερθούν μερικά ονόματα Ελλήνων ηθοποιών, που η παρουσία τους και η προσφορά τους στον κινηματογράφο μας ήταν αρκετά σημαντική.



TV ΑΤΤΙΚΟΝ

ΝΥΧΤΑ
VY
M

ο ΣΤΡΙΓΓΛΟΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ
ΔΡΟΜΟ



Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΩΣ ΤΕΧΝΗ

- ✘ Ένας από τους πρώτους κινηματογραφιστές που χρησιμοποίησε την διαθέσιμη τεχνική της εποχής με σκοπό την παραγωγή ταινιών κάτω από όρους τέχνης, υπήρξε ο Ζωρζ Μελιέ, ο οποίος θεωρείται και από τους πρώτους κινηματογραφικούς σκηνοθέτες.
- ✘ Οι ταινίες του πραγματεύονταν θέματα από το χώρο του φανταστικού, ενώ η ταινία του *Ταξίδι στη Σελήνη* (*Le voyage dans la lune*, 1901) υπήρξε πιθανότατα η πρώτη που προσπάθησε να περιγράψει ένα ταξίδι στο διάστημα.
- ✘ Επιπλέον, εισήγαγε τεχνικές οπτικών εφέ, ενώ για πρώτη φορά πρόβαλε έγχρωμες ταινίες, χρωματίζοντας την κινηματογραφική ταινία (καρρέ) με το χέρι.

- ✘ Ένας από τους πρώτους κινηματογραφιστές που χρησιμοποίησε την διαθέσιμη τεχνική της εποχής με σκοπό την παραγωγή ταινιών κάτω από όρους τέχνης, υπήρξε ο Ζωρζ Μελιέ, ο οποίος θεωρείται και από τους πρώτους κινηματογραφικούς σκηνοθέτες.
- ✘ Οι ταινίες του πραγματεύονταν θέματα από το χώρο του φανταστικού, ενώ η ταινία του *Ταξίδι στη Σελήνη* (*Le voyage dans la lune*, 1901) υπήρξε πιθανότατα η πρώτη που προσπάθησε να περιγράψει ένα ταξίδι στο διάστημα.
- ✘ Επιπλέον, εισήγαγε τεχνικές οπτικών εφέ, ενώ για πρώτη φορά πρόβαλε έγχρωμες ταινίες, χρωματίζοντας την κινηματογραφική ταινία (καρρέ) με το χέρι.

- ✘ Με αφετηρία τις νέες δυνατότητες που αναδείχθηκαν, ο κινηματογράφος μετασχηματίστηκε διεθνώς σε μία δημοφιλή μορφή τέχνης, ενώ παράλληλα πολλοί κινηματογραφικοί χώροι δημιουργήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό την προβολή ταινιών.
- ✘ Εκτιμάται ότι το 1908, στις [Ηνωμένες Πολιτείες](#) υπήρχαν περίπου 10.000 κινηματογράφοι.
- ✘ Οι ταινίες της εποχής είχαν διάρκειας δέκα έως δεκαπέντε λεπτών, αλλά σταδιακά η διάρκειά τους αυξήθηκε.
- ✘ Σημαντική συμβολή σε αυτό είχε ο Αμερικανός σκηνοθέτης D. W. Griffith, στον οποίο ανήκουν μερικά από τα πρώτα ιστορικά [έπη](#) του κινηματογράφου. Το 1912 (ή 1911) ο θεωρητικός χρησιμοποίησε για πρώτη φορά σε δοκίμιό του τον όρο έβδομη τέχνη για να περιγράψει τον κινηματογράφο.

- ✘ Αν ο ελληνικός κινηματογράφος δεν έχει γενικά ηθοποιούς ειδικευμένους στο φακό, αυτό δεν σημαίνει ότι το καλλιτεχνικό υλικό που υπάρχει δεν είναι αξιόλογο.
- ✘ Αντίθετα, είναι βέβαιο πως οι Έλληνες ηθοποιοί διαθέτουν αναμφισβήτητο ταλέντο και ότι ένας καλός σκηνοθέτης έχει τη δυνατότητα να εκλέξει θαυμάσιο υλικό που θα συμβάλει στην επιτυχία της ταινίας. Η ειδίκευση άλλωστε - όταν υπάρχει το ταλέντο - είναι κάτι που αποκτάται με την πείρα και την κατάλληλη καθοδήγηση.
- ✘ Στον κινηματογράφο βέβαια προστίθεται και η ανάγκη της φωτογενείας και της κατάλληλης φωνής. Εδώ πρέπει να αναφερθούν μερικά ονόματα Ελλήνων ηθοποιών, που η παρουσία τους και η προσφορά τους στον κινηματογράφο μας ήταν αρκετά σημαντική.



Enjoy the silence...



ΒΟΥΒΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ



- ✘ Ο όρος **βουβός κινηματογράφος** χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις ταινίες (**βουβές ταινίες**) που δεν είχαν συγχρονισμένο ηχογραφημένο ήχο και πιο συγκεκριμένα δεν είχαν ηχητικούς διαλόγους.
- ✘ Στις βουβές ταινίες οι διάλογοι γίνονται μέσω παντομίμας και κάρτες τίτλων-διαλόγων.
- ✘ Η ιδέα συνδυασμού κινούμενων εικόνων με ήχο είναι παλιά όσο και ο κινηματογράφος αλλά λόγω τεχνικών δυσκολιών ο συγχρονισμός διαλόγων έγινε πρακτικός στο τέλος της δεκαετίας του 1920.
- ✘ Η οπτική ποιότητα των βουβών ταινιών- ειδικά αυτών που δημιουργήθηκαν μετά το 1920- ήταν συχνά πολύ καλή. Όμως υπάρχει η εσφαλμένη αντίληψη ότι αυτές οι ταινίες είναι πρωτόγονες με τα σύγχρονα δεδομένα.
- ✘ Αυτή η αντίληψη υπάρχει λόγω του ότι συχνά οι βουβές ταινίες παίζονται σε λάθος ταχύτητα και λόγω της φθοράς της ταινίας με το πέρασμα του χρόνου

-
- ✘ Εν κατακλείδι, συμπεραίνουμε πως ο κινηματογράφος πέρασε από πολλά στάδια μέχρι να εξελιχθεί και να φτάσει στον σύγχρονο κινηματογράφο του σήμερα , ο οποίος αποτελεί θα λέγαμε μια συνήθεια πλέον.